

Bratři a sestry,

většinou tento okamžik krátce po Ježíšově narození příliš ani nezmiňujeme, nebo jen velmi okrajově. Osmý den je Ježíš obřezán tak jako všichni židovští chlapi. Obřízka je znamením smlouvy už s Abrahamem a pro každého žida mužského pohlaví se stává znamením viditelným na těle, že patří k Božímu lidu.

Protože už hodně dávno umístila církev událost narození Páně na 25. prosinec, musel nutně den obřezání připadnout na 1. leden. Tento den je prvním dnem roku nového a proto bývají bohoslužby většinou v tomto znamení, konají - li se vůbec. A velmi často se v našich sborech nekonají, nepřipadá – li nový rok na neděli jako je tomu dnes.

Den obřezání Páně je přitom v mnoha církevních tradicích dokonce svátkem. Třeba v církvi řeckokatolické nebo pravoslavné. V církvi římskokatolické to byl svátek až do konce 50. let minulého století. Dnes v církevním kalendáři najdete k tomuto dni: Slavnost matky Boží, Panny Marie. Břičtí kritikové církve k tomu poznamenávají, že je za tím prý úlek z toho, že se vlastně slaví skutečnost, že i Pán Ježíš měl přirození. A ta tělesnost prý vadila. Naše agenda sice uvádí, že jde o svátek jména Ježíš, nicméně jeho obřízce se vyhýbáme také a spíše se necháváme unášet jakousi magií vstupu do nového kalendářního roku...

Proč ale vlastně máme tuhle událost zmiňovat? Proč by měla být vůbec významná?

Jednak, zaprvé si máme uvědomit, že Ježíš byl židem. Patřil do lidského společenství Izraele a byl součástí a spolunositelem jeho duchovních tradic. To může být hráz proti křesťanskému antisemitismu. A pak taky máme vědět, že měl lidské tělo. Nebyl nebešťanem, ale to, že se stal člověkem znamenalo, že jím byl plně a se vším všudy. Ano, jistě s tím, že se nedopustil hříchu, i když na sobě zakusil všechna pokušení jako my. To zdůrazní epištola Židům.

To druhé, co tato epizoda připomene, je fakt, že odstranění předkožky při obřízce je bolestivým aktem, při kterém teče krev. Jakoby tento zákrok naznačoval, že život sám není jenom radost, ale taky bolest. Je v něm obojí. Radost i bolest jsou naší životní zkušeností. Zažíval to starozákonní Izrael a známe to i my. A tak jako už u jeslí spatřujeme počátek cesty ke kříži, stejně tak v té trošce krve při Ježíšově obřízce můžeme už nyní zahlédnout krev, co po dřevě stéká. Krev, která má odplavit naše viny.

Za třetí. Při obřízce náš Pán dostává jméno, které bylo ohlášeno a přikázáno andělem při zvěstování jeho matce Marii. Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Tohle jméno v sobě skrývá slovo spása. Marie a Josef se zachovají zcela v souladu s Božím zákonem i s Božím nařízením skrze anděla. Zdaleka v této chvíli všemu nerozumí. Ale Maria o tom už po porodu svého syna rozvažuje, a uchovává to ve své mysli a pak i v srdci. Její poslušnost dává průchod skutkům Boží spásy. Tak jako i u Matouše poslušnost Josefova sehraje zásadní roli ve chvíli, kdy dostane od anděla pokyn k odchodu do Egypta. Ani my nerozumíme všem

dějům v našich životech. Ale pakliže jsme hotovi Pánu Bohu důvěřovat a v konkrétní chvíli poslechnout, můžeme se, třeba nevědomky, podílet na díle, které s námi on sám koná.

Slovo poslušnost dnes nejspíš nezní příliš atraktivně. Slyšíme za ním často přívlastek „slepá“, slyšíme za ním sebepodrobení, pasivitu, neschopnost stát si za svým, ohýbání hřbetu a odpírání práv těm druhým. Cítíme za tím náboženský extrémismus a nadvládu nad dušemi lidí. Pravý opak živé akčnosti. Ale poslušnost Marie a Josefa je naopak zásadní, akční a živá. Je za tím důvěra, že Bůh ví víc nežli my. Jejich poslušnost a odevzdanost do Božích rukou spolupůsobí při Božím díle záchrany lidstva.

No a za čtvrté – učiňme jeden drobný posun, a sice od obřízky ke křtu. Většinou tomu rozumíme tak, že předchůdcem křesťanského křtu je křest židovský a je to správně. Přesto ale i na židovskou obřízku křesťanský křest navazuje. Četli jsme to právě v epistoletě Koloským. Víme, jak obtížně se raná církev dopracovávala k tomu, aby už obřízka nebyla pro křesťany povinným obřadem. Apoštol tady připomene: židovští chlapci byli obřezáni a svěření do Božích rukou. S námi se ve křtu děje totéž, jsme svěření do Božích rukou a to je jednou provždy platné. To je obřízka, která není provedena lidskou rukou. Je to obřízka vnitřní, obřízka duchovní. Stejně jako i podstatou obřízky židovské není jen formální obřad, ale živá víra, s níž klademe dítě do rukou Božích. Tohle je přece oběma obřadům společné. Tohle je jejich skutečná hloubka. A právě tato analogie s obřízkou nejspíše ovlivnila to, že se v církvi započala praxe křtu nemluvnat – a to obojího pohlaví.

Ale apoštol taky řekne, že obřízka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. Ne, nevrací se zde k události obřezání Páně, ale s největší pravděpodobností mluví o Kristově mučednické smrti. Obřízka Kristova na kříži je odložením celého nevykoupeného těla. S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých a dal mu nové bytí a nový život, který se vírou zaslubuje i nám.

Ale je dnes nový rok a je dobré povědět něco právě pro tento den. Jak ten nový rok dobře začít? Inu, nenapadá mne nic jiného, nežli to, abychom si uvědomili v souvislosti s dnešním textem, komu patříme. Do číh rukou jsme byli odevzdáni. Komu náš život v prvé řadě patří. A komu smíme důvěřovat a na koho spoléhat, ať už nás v příštích měsících potká cokoli. Ať už se vyplní různé černé prognózy nebo ne. V Boží ochraně a s Boží pomocí, s Kristem po boku se neztratíme. Amen.

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že ti na nás záleží. A že se s tebou nemusíme nového času bát, ale že smíme jít s tebou s důvěrou. Amen.